

1.1. JAK POUŽÍVAT NÁSTROJ PRO SEBEHODNOCENÍ

Tento nástroj zahrnuje tři klíčové procesy v rámci tří oddílů:

- výběr žadatelů (list 1 tabulky),
- provádění projektů příjemci se zaměřením na zadávání veřejných zakázek a mzdové náklady (list 2),
- certifikace nákladů řídicím orgánem a platby (list 3).

Před každý z těchto tří oddílů obsahujících konkrétní rizika, která jsou očíslována (např. SR1, SR2 atd.), je vložena titulní strana, která uvádí seznam všech konkrétních rizik relevantních pro daný oddíl.

Kromě toho se řídicímu orgánu doporučuje vyhodnocovat rizika podvodu u zadávání všech veřejných zakázek, které přímo řídí, např. v souvislosti s technickou pomocí (list 4 o přímém zadávání veřejných zakázek). Pokud ŘO nezadává žádné veřejné zakázky, u nichž by bylo zapotřebí riziko podvodu hodnotit, nemusí oddíl 4 vyplňovat.

Poznámka: tým pro sebehodnocení vyplňuje pouze žluté buňky.

POPIS RIZIKA

Práci týmu usnadní, že tento nástroj obsahuje některá předem definovaná rizika. Tým by je měl vyhodnotit všechna, avšak pokud identifikuje rizika další, je možné přidat více řádků.

Kompletní popis rizik se nachází buď na titulní straně (v případě oddílů 2 a 4), nebo u daného konkrétního rizika (oddíly 1 a 3).

Záhlaví sloupce	Pokyny
Označení rizika	Jedinečné označení rizika. Písmena znamenají oddíl, v němž bylo riziko identifikováno (SR= výběr příjemců, IR = provádění a monitorování, CR = certifikace a platby a PR = přímé zadávání veřejných zakázek řídicím orgánem) a čísla označují pořadí. Tuto buňku je nutno vyplnit pouze pro nově přidaná rizika.
Název rizika	Tuto buňku je nutno vyplnit pouze pro nově přidaná rizika.
Popis rizika	Tuto buňku je nutno vyplnit pouze pro nově přidaná rizika.

Koho se riziko týká	Zde jsou uvedeny podrobnosti o subjektech, v nichž se nacházejí jednotlivci nebo aktéři zapojení do páčání podvodů, např. řídicí orgán, zprostředkující subjekty, certifikační orgán, příjemci, třetí strany. Tuto buňku je nutno vyplnit pouze pro nově přidaná rizika.
Je riziko interní (v rámci ŘO), externí, nebo je výsledkem koluze?	Zde jsou uvedeny podrobnosti o tom, zda se jedná o podvod interní (pouze v rámci řídicího orgánu), externí (pouze v rámci jednoho z orgánů mimo řídicí orgán), nebo o výsledek koluze (týká se jednoho nebo více orgánů). Tuto buňku je nutno vyplnit pouze pro nově přidaná rizika.

2. PĚT KLÍČOVÝCH KROKŮ VLASTNÍHO HODNOCENÍ

2.1. Hrubé riziko

Hrubé riziko označuje úroveň rizika **před tím, než se do úvahy vezme účinek existujících nebo plánovaných kontrol**. Kvantifikace tohoto rizika zpravidla představuje kombinaci „pravděpodobnosti“ rizika – jak pravděpodobné je, že daná událost nastane – a „dopadu“ rizika – jaké důsledky bude tato událost mít, a to jak z finančního, tak z nefinančního hlediska. V zájmu konzistentnosti hodnocení je třeba při určování pravděpodobnosti stanovit **časové rozmezí**, ke kterému se váže – v tomto případě sedmileté programové období.

Záhlaví sloupce	Pokyny															
Dopad rizika (HRUBÝ)	<p>Tým pro hodnocení rizik by měl z rozbalovací nabídky zvolit skóre dopadu rizika od 1 do 4, na základě dopadu, který by riziko mělo, pokud by nastalo, podle následujících kritérií:</p> <table border="1" data-bbox="625 1272 1257 1771"> <thead> <tr> <th></th> <th>Na pověst</th> <th>Na cíle</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Omezený dopad</td> <td>Další práce, které zpožďují jiné procesy</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Malý dopad</td> <td>Opožděné dosažení operačního cíle</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Velký dopad, např. z toho důvodu, že povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců</td> <td>Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích</td> <td>Ohrožení strategického cíle</td> </tr> </tbody> </table>		Na pověst	Na cíle	1	Omezený dopad	Další práce, které zpožďují jiné procesy	2	Malý dopad	Opožděné dosažení operačního cíle	3	Velký dopad, např. z toho důvodu, že povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců	Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle	4	Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích	Ohrožení strategického cíle
	Na pověst	Na cíle														
1	Omezený dopad	Další práce, které zpožďují jiné procesy														
2	Malý dopad	Opožděné dosažení operačního cíle														
3	Velký dopad, např. z toho důvodu, že povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců	Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle														
4	Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích	Ohrožení strategického cíle														

Pravděpodobnost rizika (HRUBÁ)	<p>Tým pro hodnocení rizik by měl z rozbalovací nabídky zvolit skóre pravděpodobnosti rizika od 1 do 4 na základě pravděpodobnosti, že toto riziko nastane v průběhu sedmiletého programového období, podle následujících kritérií:</p> <table border="1" data-bbox="624 360 1142 490"> <tr> <td>1</td> <td>Nedochází téměř nikdy</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Dochází jen ojediněle</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Dochází někdy</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Dochází často</td> </tr> </table>	1	Nedochází téměř nikdy	2	Dochází jen ojediněle	3	Dochází někdy	4	Dochází často
1	Nedochází téměř nikdy								
2	Dochází jen ojediněle								
3	Dochází někdy								
4	Dochází často								
Celkové skóre rizika (HRUBÉ)	<p>Buňka se vypočte automaticky na základě údajů zadaných do dopadu rizika a pravděpodobnosti rizika. Podle výsledku se klasifikuje jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 – 3 – tolerovatelné (zelené) • 4 – 6 – značné (oranžové) • 8 – 16 – kritické (červené) 								

2.2. Stávající kontroly pro snížení rizika

V nástroji je předem definován určitý počet navrhovaných preventivních kontrol. **Tyto kontroly představují pouze příklad** a hodnotící tým je může odstranit, pokud daná kontrola neexistuje. Jsou-li zavedeny další kontroly, které zmírňují zjištěné riziko, lze přidat další řádky. **Kontrola, která je v současné době přiřazena jednomu konkrétnímu riziku, se může týkat i jiných rizik – v takových případech lze kontroly několikrát zopakovat. Jejich provedení lze usnadnit zejména uvedením jednoduchého křížového odkazu na stávající kontroly, které jsou popsány a/nebo uvedeny např. v popisu systému řízení a kontroly, podnikových procesech a příručkách.**

Záhlaví sloupce	Pokyny
Označení kontroly	<p>Jedinečné označení kontroly. Jednotlivým rizikům byla přiřazena pořadová čísla, např. kontroly pro riziko SR1 začínají bodem SC 1.1, kontroly pro riziko IR2 začínají bodem IC 2.1.</p> <p>Tuto buňku je nutno vyplnit pouze pro nově přidané kontroly.</p>
Popis kontroly	<p>Tuto buňku je nutno vyplnit pouze pro nově přidané kontroly.</p>
Vedete si záznamy o provádění této kontroly?	<p>Tým pro hodnocení rizik by měl z rozbalovací nabídky zvolit možnost „Ano“ nebo „Ne“ podle toho, zda si vede záznamy o provádění této kontroly. Například schválení je doloženo podpisem, a daná kontrola je tedy viditelná.</p>
Testujete pravidelně tuto kontrolu?	<p>Tým pro hodnocení rizik by měl z rozbalovací nabídky zvolit možnost „Ano“ nebo „Ne“ podle toho, zda provádění této kontroly pravidelně testuje. Testování lze provést formou interního nebo externího auditu nebo jakéhokoli jiného monitorovacího systému.</p>
Do jaké míry jste přesvědčeni o efektivnosti této kontroly?	<p>Tým pro hodnocení rizik by měl částečně na základě odpovědi na předchozí dvě otázky uvést, do jaké míry je přesvědčen o účinnosti kontroly pro zmírňování zjištěného rizika (vysoká, střední nebo nízká).</p>

	<p>Pokud kontrola není doložena nebo nebyla testována, bude míra tohoto přesvědčení nízká. Pokud kontrola není doložena, pak nebude samozřejmě možné provést její test.</p>
<p>Vliv kombinovaných kontrol na DOPAD rizika při zohlednění míry přesvědčení</p>	<p>Tým pro hodnocení rizik by měl z rozbalovací nabídky zvolit skóre od -1 do -4 označující, do jaké míry je přesvědčen, že dopad tohoto rizika byl snížen aktuálně fungujícími kontrolami. Kontroly, které odhalí podvody, snižují jejich dopad, protože svědčí o funkčnosti mechanismů vnitřních kontrolních systémů.</p>
<p>Vliv kombinovaných kontrol na PRAVDĚPODOBNOST rizika při zohlednění míry přesvědčení</p>	<p>Tým pro hodnocení rizik by měl z rozbalovací nabídky zvolit skóre od -1 do -4 označující, do jaké míry je přesvědčen, že pravděpodobnost tohoto rizika byla snížena aktuálně fungujícími kontrolami. Kontroly, které odhalí podvody, totiž snižují pravděpodobnost podvodů jen nepřímo.</p>

2.3. Čisté riziko

Čisté riziko označuje úroveň rizika **po zohlednění dopadu existujících kontrol** a jejich účinnosti, tj. ukazuje aktuální situaci.

Záhlaví sloupce	Pokyny															
Dopad rizika (ČISTÝ)	<p>Tato buňka se vypočte automaticky odečtením dopadu kombinace existujících kontrol pro snížení rizika od HRUBÉHO dopadu rizika. Výsledek by měl být přezkoumán na základě následujících kritérií s cílem potvrdit, že hodnocení je i nadále přiměřené:</p> <table border="1" data-bbox="624 647 1257 1115"> <thead> <tr> <th></th> <th>Na pověst</th> <th>Na cíle</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Omezený dopad</td> <td>Další práce, které zpožďují jiné procesy</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Malý dopad</td> <td>Opožděné dosažení operačního cíle</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Velký dopad (např. povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců)</td> <td>Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích</td> <td>Ohrožení strategického cíle</td> </tr> </tbody> </table>		Na pověst	Na cíle	1	Omezený dopad	Další práce, které zpožďují jiné procesy	2	Malý dopad	Opožděné dosažení operačního cíle	3	Velký dopad (např. povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců)	Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle	4	Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích	Ohrožení strategického cíle
	Na pověst	Na cíle														
1	Omezený dopad	Další práce, které zpožďují jiné procesy														
2	Malý dopad	Opožděné dosažení operačního cíle														
3	Velký dopad (např. povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců)	Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle														
4	Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích	Ohrožení strategického cíle														
Pravděpodobnost rizika (ČISTÁ)	<p>Tato buňka se vypočte automaticky odečtením dopadu kombinace existujících kontrol pro snížení rizika od HRUBÉ pravděpodobnosti rizika. Výsledek by měl být přezkoumán na základě následujících kritérií s cílem potvrdit, že hodnocení je i nadále přiměřené:</p> <table border="1" data-bbox="624 1296 1142 1426"> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Nedochází téměř nikdy</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Dochází jen ojediněle</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Dochází někdy</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Dochází často</td> </tr> </tbody> </table>	1	Nedochází téměř nikdy	2	Dochází jen ojediněle	3	Dochází někdy	4	Dochází často							
1	Nedochází téměř nikdy															
2	Dochází jen ojediněle															
3	Dochází někdy															
4	Dochází často															
Celkové skóre rizika (ČISTÉHO)	<p>Tato buňka se vypočte automaticky na základě hodnot dopadu rizika a pravděpodobnosti rizika. Podle výsledku se klasifikuje jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 – 3 – tolerovatelné (zelené) • 4 – 6 – značné (oranžové) • 8 – 16 – kritické (červené) 															

2.4. Akční plán pro zavedení účinných a přiměřených opatření proti podvodům

Záhlaví sloupce	Pokyny
Plánovaná další kontrola	Zde by měl být uveden úplný popis plánované kontroly / účinných a přiměřených opatření proti podvodům. Pokyny v oddíle 5 stanoví obecné zásady a metody boje proti podvodům a příloha 2 stanoví pro každé identifikované riziko doporučené kontroly pro snížení rizika.
Odpovědná osoba	Zde by měla být uvedena osoba (nebo pozice) odpovědná za každou plánovanou kontrolu. Tato osoba by měla souhlasit s tím, že převezme za tuto kontrolu odpovědnost a měla by odpovídat za její zavedení a účinné fungování.
Lhůta pro zavedení	Zde by měla být uvedena lhůta pro provedení nové kontroly. Odpovědná osoba by měla tuto lhůtu odsouhlasit a odpovídat za provedení nové kontroly do daného data.
Vliv kombinace plánovaných dalších kontrol na DOPAD rizika	Tým pro hodnocení rizik by měl z rozbalovací nabídky zvolit skóre od -1 do -4 označující, do jaké míry plánované kontroly podle jeho názoru sníží dopad tohoto rizika.
Vliv kombinace plánovaných dalších kontrol na PRAVDĚPODOBNOST rizika	Tým pro hodnocení rizik by měl z rozbalovací nabídky zvolit skóre od -1 do -4, označující, do jaké míry plánované kontroly podle jeho názoru sníží pravděpodobnost tohoto rizika.

2.5. Cílové riziko

Cílové riziko označuje úroveň rizika **poté, co se do úvahy vezme účinek existujících nebo plánovaných kontrol.**

Záhlaví sloupce	Pokyny															
<p>Dopad rizika (CÍLOVÝ)</p>	<p>Tato buňka se vypočte automaticky odečtením dopadu kombinace plánovaných kontrol pro snížení rizika od ČISTÉHO dopadu rizika. Výsledek by měl být přezkoumán na základě následujících kritérií s cílem potvrdit, že hodnocení je i nadále přiměřené:</p> <table border="1" data-bbox="625 647 1257 1115"> <thead> <tr> <th></th> <th>Na pověst</th> <th>Na cíle</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Omezený dopad</td> <td>Další práce, které zpožďují jiné procesy</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Malý dopad</td> <td>Opožděné dosažení operačního cíle</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Velký dopad (např. povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců)</td> <td>Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích</td> <td>Ohrožení strategického cíle</td> </tr> </tbody> </table>		Na pověst	Na cíle	1	Omezený dopad	Další práce, které zpožďují jiné procesy	2	Malý dopad	Opožděné dosažení operačního cíle	3	Velký dopad (např. povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců)	Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle	4	Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích	Ohrožení strategického cíle
	Na pověst	Na cíle														
1	Omezený dopad	Další práce, které zpožďují jiné procesy														
2	Malý dopad	Opožděné dosažení operačního cíle														
3	Velký dopad (např. povaha podvodu je zvláště závažná nebo je zapojeno několik příjemců)	Ohrožené dosažení operačního cíle nebo opožděné dosažení strategického cíle														
4	Formální šetření zúčastněných stran, např. parlamentu, a/nebo negativní články v médiích	Ohrožení strategického cíle														
<p>Pravděpodobnost rizika (CÍLOVÁ)</p>	<p>Tato buňka se vypočte automaticky odečtením dopadu kombinace plánovaných kontrol pro snížení rizika od HRUBÉ pravděpodobnosti rizika. Výsledek by měl být přezkoumán na základě následujících kritérií s cílem potvrdit, že hodnocení je i nadále přiměřené:</p> <table border="1" data-bbox="625 1296 1142 1426"> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Nedochází téměř nikdy</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Dochází jen ojediněle</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Dochází někdy</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Dochází často</td> </tr> </tbody> </table>	1	Nedochází téměř nikdy	2	Dochází jen ojediněle	3	Dochází někdy	4	Dochází často							
1	Nedochází téměř nikdy															
2	Dochází jen ojediněle															
3	Dochází někdy															
4	Dochází často															
<p>Celkové skóre rizika (CÍLOVÉ)</p>	<p>Tato buňka se vypočte automaticky na základě údajů zadaných do dopadu rizika a pravděpodobnosti rizika. Podle výsledku se klasifikuje jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 – 3 – tolerovatelné (zelené) • 4 – 6 – značné (oranžové) • 8 – 16 – kritické (červené) 															